

MAGNETOGRAMSKI ZAPIS ZASEDANJA
29. NACIONALNEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA

Otroški parlament[®] je registrirana blagovna znamka Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Zasedanje 29. nacionalnega otroškega parlamenta (NOP) je potekalo 8. aprila 2019 v Državnem zboru RS. Osrednja tema razprav je bila drugo leto zapored ŠOLSTVO IN ŠOLSKI SISTEM. Zasedanje je otvoril Jure Šimonka iz Pomurja, predsednik 28. NOP (ker se je ohranila tema, se je ohranilo tudi delovno predsedstvo iz leta poprej).

Začetek: ob 9. uri

Jure Šimonka, Pomurje, predsednik 28. in 29. nacionalnega otroškega parlamenta: Lepo pozdravljeni! Pozdravljam vas v imenu delovnega predsedstva, drage parlamentarke in parlamentarci. Na začetku bi vam nekaj rad povedal - prosil bi vas - da, če ste tukaj, si upajte povedati in naj vas ne bo strah vstati in povedati vsega, kar si mislite, vsega kar želite in vsega, kar bi radi, da bi se spremenilo. Prosim vas, da sprejemate druge ljudi, kot ljudi svojimi mnenji, ki so pravilna in konstruktivna in so prav tako dobra kot so vaša. Prosim vas, da se zavedate, da tukaj delamo za skupno dobro in ne le za svoj prav.

Lepo pozdravljam vse udeležence in udeleženke 29. nacionalnega otroškega parlamenta, mlade parlamentarce, parlamentarke, mentorje in mentorice, koordinatorje in koordinatorke otroških parlamentov ter ostale prisotne vabljene goste. Še posebej velja pozdrav naši gostiteljici gospe Tini Heferle, podpredsednici Državnega zbora Republike Slovenije, gospe Darji Groznik, predsednici Zveze prijateljev mladine Slovenije in seveda gospodu Borutu Pahorju, predsedniku Republike Slovenije. ...aplavz...

Sedite med mladimi parlamentarci in veseli smo, da ste danes tukaj z nami. Za kratek uvodni nagovor prosim podpredsednico Državnega zbora gospo Tino Heferle.

Tina Heferle, podpredsednica Državnega zbora: Hvala za besedo. Dragi šolarji, drage šolarke, spoštovani gospod predsednik Republike Borut Pahor, spoštovana predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije gospa Darja Groznik, spoštovani mentorji, regijski koordinatorji, spremljevalci in vsi ostali gostje, lep pozdrav. Z velikim veseljem sem sprejela današnjo možnost, da vas lahko pozdravim v imenu Državnega zbora, ob tem vam prenašam tudi lepe pozdrave predsednika Državnega zbora mag. Dejana Židana, ki se vam danes zaradi udeležbe na konferenci pri predsedniku parlamentarnih držav, članic Evropske Unije na Dunaju, žal ni mogel pridružiti. Kolikor vas spremljam, vem, da ste resnično aktivni parlamentarci in da ste s svojimi idejami, načinom razprave in zaključki že marsikoga pustili odprtih ust in kapo dol vam zato. Zasedanje nacionalnega otroškega parlamenta je vrhunec vašega celoletnega dela, zato danes na tem mestu, prejmite čestitke, ki ste si jih zaslužili, tako kot vaši mentorji, s katerimi se skupaj

udeležujete današnjega zasedanja. In prav s tem, torej s svojo aktivnostjo, dajete nam in vsem ostalim vedeti, da vam je resnično mar za teme, ki jih obravnavate. Da se torej resnično zavedate vseh tem, ki se nanašajo na vas. Občudujem vaše zavedanje, da tudi preko razprav in tem, dejansko sooblikujete svet, v katerem živite in tudi zato je še kako pomembno, da kar se da argumentirate, opozarjate na vaše poglede, stališča in možne rešitve in da prepričate tudi čim več nas, današnjih odločevalcev. To so tako poslanci in poslanke kot tudi druge institucije, ki obravnavajo teme oziroma sprejemajo odločitve, ki zadevajo prav vas. Vi dragi mladi s svojo angažiranostjo namreč niste le odločevalci in oblikovalci jutrišnjega dne, temveč ste pri tem aktivno vpleteni že v današnje dogodke. Področje, ki ste ga obravnavali s svojimi mentorji že v lanskem letu, torej šolstvo in šolski sistem, je že s tem, ko ga obravnavate drugo leto, eno iz med pomembnejših in kaže na to, da dejansko izredno vpliva na vas. Vaši lanskeletni zaključki so bili izjemni in se prav veselim letošnje nadgradnje. Že lansko leto so vaše razprave jasno odražale vaše zrelo zavedanje o vaših obveznostih, ne le o pravicah in o pogojih, ki jih sami ocenjujete, kot potrebne za boljše delo v šoli, o tem kako zelo so za vas pomembni konstruktivni in spoštljivi medsebojni odnosi in nenazadnje tudi vaše zavedanje o pomembnosti razmerij med vami, šolo in starši. Izjemno se mi zdi tudi to, da si želite čim več znanja in novih veščin, za katere ocenjujete, da bi vam lahko pomembno pomagale pri vašem prehodu v odraslo življenje in pri spoprijemanju z današnjim globalnim svetom. Dragi mladi, bodite pri tem pogumni in drzni, bodite aktivni, inovativni ter izkoristite različne priložnosti in možnosti za osvojeitev novih veščin. Čez nekaj let verjamem, da se boste skoraj gotovo s programi, ki omogočajo, da lahko opravite del študija v tujini, kar omogoča izjemne izkušnje, a vendar ne pozabite, da lahko marsikatero znanje izmenjate med seboj ali pa izmenjate veščine, pridobljene na primer s strani staršev, starih staršev in drugih oseb, v kakšnem prostovoljnem društvu ali krožku. Danes je sicer še vedno pomembna tudi izobrazba na papirju, raznovrstne veščine in izkušnje, ki jih boste pridobili tudi z manj formalnimi oblikami izobraževanja niso zgolj vse bolj cenjene in iskane pri delodajalcih, temveč so predvsem neprecenljive za vas, saj vas dodatno opremljajo za življenje, kar ste sami že lani ocenili kot zelo potrebno in pomembno. Posebej bi želela izpostaviti kvaliteto lanskih zaključkov, predvsem tudi z vidika, da ste znali biti samokritični - ohranite to. Pomembno je, da se znamo tudi odmakniti od svojega ustaljenega pogleda in pogledati oziroma presoditi situacijo iz drugega zornega kota in nanjo pogledati z drugimi očmi. Poslušajte ob tem tako razum kot srce in zaupajte vase, a predvsem bodite in ostanite poštene in pravični, tako do sebe kot do ostalih. Dragi šolarji, naj zaključim s simbolično povezavo: v naših prostorih vas gostimo že devetindvajsetič in to ni kar tako, obenem pa danes zasedanje poteka prav na 29. obletnico, ko so v Republiki Sloveniji leta 1990 potekale prve demokratične večstrankarske volitve. Ta dvorana je sicer malo drugačna, a tudi takratni odločevalci so bili hkrati drzni in pogumni pri sprejemanju svojih odločitev. Upam da se bo predsednik republike strinjal, ki je takrat že bil eden od akterjev. Ne dvomim, da bomo tudi danes v nadaljevanju prisostvovali dobri in poglobljeni razpravi, predvsem pa vam želim, da bi se pri nas dobro počutili in da se tu ponovno srečamo prihodnje leto, ko bo vaša 30. obletnica. Hvala za vašo pozornost in vso srečo danes.

...aplavz...

Jure Šimonka, Pomurje, predsednik 28. in 29. nacionalnega otroškega parlamenta: Hvala za vaše besede. Sedaj k besedi vabim predsednico Zveze prijateljev mladine Slovenije, gospo Darjo Groznik.

Darja Groznik, predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije: Hvala predsedujoči za besedo. Spoštovani predsednik Republike, spoštovana podpredsednica Državnega zbora, dragi mladi poslanci in poslanke, prišli ste iz različnih koncev Slovenije. Pozdravljam tudi mentorje in koordinatorje tega programa, ki poteka pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije od leta 1990.

Dragi mladi, tu ste zato, da se sliši vaš glas, da se pogovorite med seboj, da izmenjate misli, da se poslušate. Tu ste zato, da s svojimi razmišljanji nagovorite odrasle, tudi najvišje predstavnike naše države. Aktivno državljanstvo, spoštljiv in argumentiran govor, upoštevanje drugačnosti je tisto, kar vas bo peljalo naprej. Svet, v katerem živimo, postavlja številne pasti, ne prepustite se sovražnosti in izključevanju. Gotovo ste se tudi v tem šolskem letu, preko tega programa, oborožili z znanjem in veščinami. Vse to naj bo dragocena izkušnja, zato še enkrat hvala vsem mentorjem, ki so vam pomagali na tej poti. Veseli me, da že drugo leto govorite o šoli in šolskem sistemu. V šoli preživite veliko časa, šola vas oblikuje in prav je, da vas šola tudi posluša. Imate veliko predlogov, kako to šolo izboljšati. Poznam lanske predloge in vem, da so dobri, da je veliko konkretnih predlogov in veliko tudi uresničljivih v kratkem času. Šola in šolski sistem je zelo aktualna tema. Veste, da na Ministrstvu za šolstvo razpravljajo o spremembah in bodo prevetrili ta šolski sistem, kar je prav in prav je, da pri tem poslušajo tudi vas. V plenarnem delu se nam bo pridružil minister za šolstvo in konkretno odgovarjal na vaše zaključke iz lanskega leta. Na sestanku na Ministrstvu za šolstvo so nam tudi zagotovili, da nas bodo v bodočih aktivnostih s prenovo šolskega sistema poslušali, da nas bodo povabili k razpravi, torej nas kot zvezo, to pomeni vas, parlamentarce in parlamentarke. Z naslednjim šolskim letom bomo obeležili 30. letnico delovanja otroškega parlamenta, tudi Konvencija o otrokovih pravicah bo praznovala 30 let. V 12. členu Konvencije je zapisana pravica otroka »biti slišan in povedati svoje mnenje« in prav to je bistvo otroškega parlamenta, našega dragocenega programa. Participacija oziroma sodelovanje otrok na sploh postaja čedalje bolj pomembna tema tako v slovenskem kot evropskem merilu in prav je tako, zato izkoristite ta dan. Želim vam kar se da plodno razpravo. Hvala.

...aplavz...

Jure Šimonka, Pomurje, predsednik 28. in 29. nacionalnega otroškega parlamenta: Hvala za vaše besede. Sedaj pa prosim predsednika države Boruta Pahorja, da nam spregovori nekaj besed.

Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije: Spoštovani gospod predsednik, gospa podpredsednica, predsednica zveze, spoštovane mlade poslanke in poslanci, gospe in gospodje. Malo pred tem srečanjem mi je podpredsednica Državnega zbora povedala, da danes obeležujemo 29. obletnico prvih svobodnih demokratičnih volitev in nenadoma so me prevzeli močni občutki, čustva. Spomnil sem se, da sem takrat, kot 26 letni mladenič, prvič prestopil prag tega hrama demokracije in skupaj s prvim parlamentom sooblikoval prve odločitve, ki tudi danes

določajo politično, gospodarsko in socialno življenjsko pot naroda, države in nenazadnje skupne evropske domovine. Tega ne pravim zato, da bi z vami obujal čudovite spomine na te prelomne čase, ko smo sprejeli odločitev o referendumu. Na referendumu so potem ljudje sprejeli odločitev, da bomo ustanovili lastno državo in ko smo ustanovili lastno državo, smo v tistem času dobili tudi prvo demokratično ustavo. Rad bi, ker gre za mlad parlament, da nikar kot mladi ljudje, ne živite v iluziji, da so bile vse velike stvari glede usode slovenskega naroda in ljudi, ki živijo v tej državi, že odločene, nikakor ne. Vse to, kar danes gledate okrog sebe, nas spominja, kako pomembne zgodovinske odločitve nikoli ne zastarajo, vedno znova se ponavljajo in vedno znova se postavi vprašanje ali jih bodo tisti, ki bodo v nekem času odločali, po kateri poti iti, ali bodo sposobni razumeti razsežnosti sprejetja prave odločitve. Vi ste tukaj mlade poslanke in poslanci, čez morda 10, 15 let boste odločali vi o usodnih vprašanjih našega naroda in države. Eno stvar bi prosil, da si vsi zapomnite: karkoli bi se že zgodilo po naši volji ali proti naši volji in bi se morali Slovenci znova odločati o najpomembnejših, najvitalnejših vprašanjih našega razvoja, moramo med seboj ohraniti strpnost in razumevanje za razlike med nami in iskati med nami tisto, kar nam je skupno. To smo pred 29. leti, ko smo se tukaj dobili prvič, na prvi seji, po prvih parlamentarnih svobodnih volitvah, dobro razumeli. Vse do danes. Kako pomembno je to danes ne morem povedati. Jaz bom to opazoval kot oče in verjetno enkrat upam kot star oče, vi pa boste takrat praktično na pragu vašega zrelega življenja, ustvarjali si boste družine, začeli boste raznovrstne kariere in hkrati odločali o najpomembnejših vprašanjih. Nikoli ne pozabite, da je najbolj odločilno za tako majhen narod, kot je slovenski, da ostane skupaj, da ostane povezan in da skupaj razmišlja, kakšno pot naj ubere. Pomembneje je, da ostane skupaj, čeprav ubere napačno pot, kot pa da se razdeli in da gre eden po eni in drug po drugi poti, tako izkušnjo imam. Leta 1990 in kasneje smo se odločili prav in zrelo, ta naloga je sedaj dana vam, morda tudi ta izkušnja otroškega parlamenta pripomore k zrelosti, demokratičnosti, hočem reči, da kot starši, kot učitelji in mentorji polagamo v vašo zrelost, tudi v vašo demokratično zrelost, velika upanja. Nimamo drugih, od katerih bi bili odvisni, od vas smo, na vas je veliko breme odgovornosti, ne še danes, ampak jutri. Skozi ta parlament trenirate to situacijo, v kateri ljudje sprejemajo odločitve, ki niso samo pomembne za njih in njihove družine, ampak za celoten narod in celotno državo. Še enkrat pravim, ne morem povedati dovolj, kako se vsi zavedamo odvisnosti od vaših presoj. Prosim, bodite med seboj strpni, razumevajoči in nikoli ne prenehajte razmišljati s svojo glavo, vendar hkrati vedite, da tako razmišlja tudi tisti, s katerim se ne strinjate in da morate pri najvažnejših stvareh priti na

koncu skupaj. Za to se velja dobro potruditi. S to željo, predsednik, da bi vam tudi danes skozi ta dan to čim bolj uspevalo, vam želim dobro izkušnjo. Hvala lepa.

...aplavz...

Jure Šimonka, Pomurje, predsednik 28. in 29. nacionalnega otroškega parlamenta: Hvala za vaše besede gospod predsednik, za vas pa imamo pripravljenih še nekaj vprašanj. Prvo vam bo zastavil Maks iz Dolenjske regije.

Maks, Dolenjska: Lepo pozdravljeni. Imam eno vprašanje za vas, nisem iz Ljubljane, tako bom kaj tudi v dialektu povedal. Po mojem mnenju in opažanjih se starši preveč vpletajo v delo učitelja z izsiljevanjem in s tem zmanjšujejo njegovo avtoriteto na šoli. Kako gledate na to, da se v današnjem času to dogaja, da se starši z izsiljevanjem obračajo na učitelje ter kakšen zgled s tem dejanjem dajejo otrokom za naprej. Hvala.

Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije: Osebno ne odobravam prevelikega vtikanja staršev v izobraževalni proces na šolah. Seveda smo starši zelo interesirani, da bi naši otroci v šoli čim več izvedeli in se razvili v ustvarjalne osebnosti, sem in tja nas lahko upravičeno zaskrbi, če se morda zelo pritožujejo v šoli, se imamo pravico pozanimati. Drugače pa ne odobravam, da bi starši pretirano posegali v to, kako z učenci in učenkami ravnaajo učitelji, kolikor je meni mogoče, zlasti na položaju, ki ga danes zasedam, kot predsednik republike. Ugotavljam, da vsi skupaj predvsem dobro razumemo pomen šole. Šola ni samo prostor, kjer se učimo, šola je prostor, kjer mladi odraščajo in tukaj je poslanstvo učiteljev nenadomestljivo in je prav, da se starši pretirano v njihovo poslanstvo - ne samo da predajajo znanje, ampak tudi vzgajajo - ne vtikajo preveč.

Jure Šimonka, Pomurje: Hvala za vaš odgovor. Naslednje vprašanje za vas pa ima Aljaž iz Koroške regije.

Aljaž, Koroška: Jaz pa imam vprašanje za vas na temo šola za življenje. Kaj vi menite, da bi nam morala šola dati za naše življenje, da bi lahko kvalitetno živeli?

Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije: Gotovo je prva naloga šole, da poda znanje in v vas spodbuja radovednost, ampak se mi zdi, tako kot sem prej dejal, da je šola prostor, kjer tudi odraščamo, kjer se oblikujemo v osebnosti in bolj ko ta proces opazujem od zunaj, bolj se mi zdi, da je vzgoja enako pomembna kot izobraževanje. Seveda najprej – predvsem, da ne bo nobenih nesporazumov med nami, v osnovni, srednji šoli in fakulteti ali v doktorskem študiju - iščemo znanje. Ampak hkrati se tudi oblikujemo kot osebnosti, hočem reči, da dobimo neke vrednote, ki nam omogočajo, da to znanje čim bolj uporabimo za svoja življenjska stremenja bodisi poslovna ali druga, to se mi zdi zelo pomembno. Ne vem, kako vi gledate in ali smem jaz zastaviti vprašanje vam, ker me zanima vaše mnenje. Kako vi doživljate šolo glede na vašo starost: je samo kot prostor, kjer se izobražujete ali imate občutek, da vam da nekaj pomembnih življenjskih izkušenj, ki bi vam koristile, ko boste starejši, ali imate občutek, da vam glede tega šola pomaga ali vas pusti na cedilu? Zanima me, kakšna je vaša izkušnja?

Aljaž, Koroška: Kot ste rekli, mi v šoli odraščamo in tudi tam moramo dobiti nekatere vrednote. Meni je tudi zelo pomembno, kot ste rekli, da se moramo naučiti teorije in hkrati

je premalo praktičnega dela, ampak jaz mislim, da nas šola ne uči za življenje in da bi se morala bolj osredotočiti na takšne stvari, ki jih bomo bolj potrebovali v življenju in manj na stvari, ki jih manj potrebujemo. Res je, da nekaterim ne leži uporabna fizika, vendar bodo kljub temu dobri športniki. Sama šola bi se morala osredotočiti na takšne stvari, da bi vsem koristile.

Borut Pahor, predsednik Republike Slovenije: Če smem predati svojo življenjsko izkušnjo: če bi še enkrat obiskoval osnovno šolo, da o srednji ne govorim, bi poskušal nadoknaditi ali popraviti tri napake ki sem jih storil: prva je, da nisem znal vzljubiti matematike. Jaz sem kasneje študiral družboslovje, vendar sem ne samo zaradi statistike, ki je bila pomembna za politološko znanje, sem znanje matematike pogrešal. Druga stvar, za katero mi je žal je, da sem opustil pouk glasbe. Danes kot politik verjetno ne bi bil odvisen od glasbe, ampak se mi je zdelo, da bi me to lahko vzgojilo, če bi nadaljeval, ampak žal nisem. In tretja stvar, kjer sem imel veliko časa, da poleg italijanščine, ki smo jo vsi znali govoriti, da bi znal še kakšen tretji jezik. Ko se je bilo treba naučiti drugi jezik, sem se zatekel v jezik, ki sem ga že znal, čeprav sem imel dovolj časa, da bi tako kot vi znal še drug jezik in bi to popravil. Hočem reči, v osnovni in v srednji šoli imamo dovolj časa, da tudi sami poskrbimo, da se oblikujemo v osebnosti. Šola nam da znanje in dostikrat brez pomoči šole ne znamo tega ovrednotiti in nobeno znanje ni preveč, to je to, kar sem vam želel povedati. Morda se vam zdi, da je kakšna od formul, ki se jih učite pri matematiki odveč, vendar vas nauči disciplinirano razmišljati, nauči vas razmišljati izven okvirja, uči vas svobodno razmišljati. Ali imate občutek, da ste pogumni, zaradi tega ker greste v šolo, da ste vztrajni, ker to so vrednote, ki bodo zelo odločale o tem ali boste z znanjem, ki ga boste pridobili, znali kaj narediti v svojem življenju in boste srečni, ali pa ne boste, ker s tem ne boste znali upravljati.

Hvala predsednik za besedo.

Jure Šimonka, Pomurje: Najlepša hvala gospod predsednik tudi vam za vaše mišljenje.

...aplavz...

Sedaj vabim še ostale poslance, ki ste tukaj z nami, da vstanete in se predstavite z imenom in priimkom ter kratko nagovorite mlade parlamentarce.

Mojca Žnidarič, Stranka modernega centra: Lepo pozdravljeni dragi mladi, to je bilo sicer zame presenečenje in sem zelo vesela, danes sem prišla iz Prlekije na pobudo prekmurskih in prleških učencev, da jih tukaj pozdravim. Zaradi zastoja na cesti smo imeli zelo malo časa za osebne pozdrave, tako da pozdravljam prav vse vas, iz celotne Slovenije. Z veseljem sem prvič tukaj z vami, ker sem nova poslanka Stranke modernega centra in bom z veseljem prisluhnila vašim debatam. Verjamem, da se bomo mi odrasli, novi poslanci kaj novega naučili od vas. Učimo se vsi celo življenje, tako da bomo danes vsi pridobili nove izkušnje. Jaz vam res želim prijeten dan in ogromno izkušenj, novih izmenjav mnenj in druženja. Hvala lepa.

...aplavz...

Jure Šimonka, Pomurje: Najlepša hvala.

Mateja Udovč, Stranka modernega centra: Spoštovani mladi poslanci, moje ime je Mateja Udovč sem poslanka Stranke modernega centra in prihajam iz Gorenjske. Želela bi vam povedati samo eno stvar: usodo si boste izbirali sami, znanje, ki ga dobite v šoli, se boste naučili sami, šola vam samo da prostor in okvirje, v katerih se boste gibali. Kako boste prestopili meje z znanjem, ki vam ga šola daje, boste morali doseči sami. Sami boste morali izstopiti iz okvirja in se sami naučiti živeti, zato si boste sami krojili svojo usodo. Zelo pomembno pa je, kot je že povedal predsednik, da odločate sami, da sodelujete pri spremembah družbe, v kateri živimo. Vedno lahko odločate, če ne drugače tako, da greste na volitve, ko boste lahko šli na volitve. Ko ste v šoli imeli volitve za predsednika razreda, ste odločali, kdo bo tisti, ki vas bo zastopal, ki bo vaše pravice, želje spremembe posredoval naprej, da bi se lahko zgodile. Ko ste vi postali poslanci, je nekdo odločal, da boste to postali. Vsekakor pa je bil na vas samih korak, ki ste ga naredili sami in sami ste se odločili, da boste postali parlamentarci ter da ste postali poslanci za svoje regije. Želim vam, da boste tako aktivno kot danes, sodelovali celo življenje. Srečno.

...aplavz...

Jure Šimonka, Pomurje: Najlepša hvala tudi vam, veseli smo, da ste z nami. Letošnjo temo šolstvo in šolski sistem smo izbrali na nacionalnem parlamentu pred 2 letoma. O njej smo razpravljali na občinskih in regijskih parlamentih. V letošnjem šolskem letu pa smo razmišljali in skušali v čim večji meri udejaniti nekatere lanske zaključke. Skozi potek današnjega zasedanja bomo slišali, kako smo razmišljali o odnosih v šoli, o metodah in načinih poučevanja ter učenja, o učnih vsebinah in o šoli za življenje.

Sedaj pa sledi sprejem in potrditev dnevnega reda zasedanja 29. nacionalnega otroškega parlamenta. Z gradivom, ki ste ga prejeli v mapah, imate tudi dnevni red ... *ga prebere*...

Sedaj pa vas prosim za potrditev dnevnega reda. To naredite tako, da dvignete roko.

... *dvig rok*...

Ugotavljam, da je dnevni red sprejet. Hvala.

Sedaj pa prosim Vido da prebere poročilo o prisotnosti in zastopanosti regij. Vida izvoli.

Vida, Velenje: Poročilo o prisotnosti in zastopanosti regij: ugotavljamo, da smo na 29. zasedanju nacionalnega otroškega parlamenta, na temo šolstvo in šolski sistem, prisotni udeleženci iz 20 regij Slovenije, kakor jih ima za potrebe tega programa opredeljena Zveza prijateljev mladine Slovenije. V dvorani nas je 114 mladih parlamentarcev in parlamentarke. Na balkonu nas spremljajo sovrstniki novinarji in naši spremljevalci, regijski koordinatorji in mentorji otroškega parlamenta. Hvala.

...aplavz...

Jure Šimonka, Pomurje: Hvala lepa Vidi. Sedaj pa dragi parlamentarci in parlamentarke, sledi prvi foto termin. Vse vas vabim, da se zberete na sredini govorniškega pulta in se obrnemo proti balkonu, od kjer nas bodo fotografirali. Vabim tudi vse goste, poslance in gospoda predsednika, da se nam pridružite.

Fototermin

Jure Šimonka, Pomurje: Tako, smo nazaj in nadaljujemo. Preden pa gremo naprej, bi vam radi povedali še nekaj pravil in navodil, pa kar prosim Primoža, da vam jih prebere.

Primož, Zasavje: Lep pozdrav tudi z moje strani. Nekaj osnovnih navodil, da boste vedeli, kako se obnašati in kako ravnati: mikrofoni se prižgejo s pritiskom zelene tipke, istočasno je lahko vključen samo en mikrofoni in vključi ga tisti, ki mu bo Jure dal besedo. Z dvigom roke se boste med razpravo prijavljali h govoru in Jure bo na vas pokazal in vam dal besedo. Takrat vključite mikrofoni in spregovorite. Ko spregovorite vedno povejte iz katere regije prihajate ter vaše ime, to je predvsem pomembno, ko se bo delal magnetogramski zapis, da točno vemo kdo govori in da lahko zapišemo replike. Nihče naj ne vključuje naprav za glasovanje ali pritiska na gumbe, razen za mikrofoni. Glasujemo izključno z dvigom rok. Plastenke z vodo ali pa hrano ne imejte na mizi, da se ne bi slučajno kaj polilo, ne uničujte miz in ne pišite po mizah in zavedajte se, da sedite na stoli naših poslancev. Stoli so udobni, ampak prosim ne se zibati, vrteti in se obračati. Še enkrat, kakor se rekel: ne vključujte naprav za glasovanje in ko dobite besedo, vključite mikrofoni, povejte ime in iz katere regije prihajate, ko zaključite izključite mikrofoni, da lahko ostali spregovorijo. Če je vključen en mikrofoni, ostali ne pridejo do besede. In še kratek napotek z moje strani: delajte drug z drugim in ne drug proti drugemu, zato ker delamo drug za drugega. Hvala in uspešno parlamentiranje.

...aplavz...

Jure Šimonka, Pomurje: Hvala Primož. Rad bi vam povedal še ostala navodila, ki se tičejo nadaljevanja zasedanja, saj si želimo, da stvari tečejo brez zapletov. Kmalu bomo zapustili veliko dvorano in se bomo v preddverju razdelili v skupine na temo šolstvo in šolski sistem. Sodelavke Zveze prijateljev mladine Slovenije bodo imele na barvnih listih napisane skupine in postavite se k tisti skupini, kjer želite sodelovati. One nas bodo tudi odpeljale do ustreznih prostorov. Skupine bodo vodile odrasle moderatorke in ena dijakinja, nekdanja mlada parlamentarka. V skupini boste imeli zapisničarje in poročevalce, ki bodo poročali o delu skupine na plenarnem srečanju. Delo v skupinah bo potekalo v enem delu do 11.45 ure. Skupine so: odnosi v šoli - soba 110, moderira Edvina Dedić, odrasla pomoč Maruša Hočevnar in zapisničarka je Klara. Druga skupina so učne vsebine - soba 212, moderira Tanja Povšič, zapisničar je Marko. Tretja skupina so metode in načini poučevanja oziroma učenja - soba 210, moderira Tadeja Volavšek, zapisničarka je Živa. Četrta skupina je Šola za življenje - veliki salon, moderira Kornelija Kaurin, zapisničarka je Katarina Lucija.

Sedaj pa sledi naslednja točka dnevnega reda, to je glasovanje za 30. otroški parlament. V gradivih imate teme, ki ste jih predlagali na medobčinskih in regijskih parlamentih. Ker je bilo vseh predlogov preveč, so vsebinsko združeni. Obkrožiti morate 3 predloge in glasovnico oddati v pisano glasovalno skrinjico, ki bo v preddverju velike dvorane, kjer bo tudi odmor. Oddajte jih preden se razdelite v skupine. Strokovna sodelavka Zveze prijateljev mladine Slovenije ter Ana in Vida, članici delovnega predsedstva, bodo preštele, katera tema bo prejela največ glasov in o tem bo Ana poročala ob zaključku parlamenta. Če bo več tem imelo enako število glasov, bomo o tem odločali z dvigom rok.

Hvala vsem za ta prvi del. Sedaj pa vas prosim, da poiščete predloge s temami 30. otroškega parlamenta in obkrožite 3, potem pa vsi skupaj zapustimo veliko dvorano in se ponovno vrnemo ob 11.45 uri. Bodimo točni in lepo parlamentiranje.

Odmor in delo v skupinah

Oddaja glasovnic za temo 30. otroškega parlamenta.

Razprava v skupini.

Razprava v skupini.

Štetje glasov za temo prihodnjega parlamenta.

Plenarni del, 12.00:

Jure Šimonka, Pomurje, predsednik 28. in 29. nacionalnega otroškega parlamenta: Vsi ponovno lepo pozdravljeni in dobrodošli na plenarnem zasedanju 29. nacionalnega otroškega parlamenta, ki teče na temo šolstvo in šolski sistem. V dopoldanskem času smo razpravljali v 4 delovnih skupinah in kmalu vam bomo predstavili, o čem vse smo razmišljali in kaj smo v letošnjem šolskem letu udejanili od lanskoletnih predlaganih zaključkov in sklepov. Preden pa damo besedo poročevalcem skupin, lepo pozdravljam vse vas, goste, ki ste se nam pridružili v tem delu. Vabim vas, da se predstavite z imenom in priimkom in institucijo oziroma organizacijo iz katere prihajate, da bomo vedeli, komu lahko postavljamo vprašanja ali da vas pozovemo za vašo mnenja.

Darja Groznik, predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije: Še enkrat lepo pozdravljeni, mi smo se že spoznali, sem Darja Groznik, predsednica Zveze prijateljev mladine Slovenije.

Ksenija Klampfer, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti: Moje ime je Ksenija Klampfer, sem ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Ministrstvo, ki ga pokrivam, vodi številna področja in praktično spremlja človeka od rojstva do smrti. Hvala.

Rudi Medved, minister za javno upravo: Dober dan želim, jaz sem Rudi Medved in sem minister za javno upravo, verjetno bom lahko potem kasneje razložil, kako obširno področje pokriva to ministrstvo.

Jernej Pikalo, minister za izobraževanje, znanje in šport: Dober dan, jaz sem Jernej Pikalo in sem minister za izobraževanje, znanost in šport in to kar je danes tema, me zelo veseli, ker se pravzaprav naše teme zelo ujemajo. To je nekaj, kar tudi mi na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport počnemo. Tako vse tisto, kar boste danes povedali nam bo v veliko pomoč. Hvala.

Martina Vuk, državna sekretarka na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport: Lep dober dan, jaz sem Martina Vuk, državna sekretarka na ministrstvu za izobraževanje, znanost

in šport, tako da z ministrom prihajava skupaj in sva s tega področja, o katerem bomo danes največ razpravljali.

Peter Svetina, Varuh človekovih pravic: Dober dan tudi v mojem imenu, Peter Svetina, varuh človekovih pravic Republike Slovenije. Vesel sem vaših pobud in vaši zaključki, ki jih bo imel otroški parlament, bo Varuh človekovih pravic tudi vključil v letno poročilo in delal na tem da se bodo tudi uresničili.

Tatjana Hvala, Unicef Slovenija: Dober dan, Tatjana Hvala, Unicef Slovenija, zagovorništvo človekovih pravic.

Fani Nolimal, Zavod Republike Slovenije za šolstvo: Dober dan, Fani Nolimal, Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Sara Rožman Atelšek, Dijaška organizacija Slovenije: Lepo pozdravljeni z moje strani, jaz sem pa Sara Rožman Atelšek in sem predstavnica Dijaške organizacije Slovenije.

Marko Koprivc, poslanec Socialnih demokratov: Dober dan želim, jaz sem Marko Koprivc, poslanec, sicer se pa ukvarjam s področjem šolstva kot podpredsednik odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino državnega zbora.

Matej Tonin, poslanec Nove Slovenije: Dobrodošli in dober dan, jaz sem Matej Tonin, poslanec Nove Slovenije, vstal sem pa zato, ker imamo v dvorani takšno prakso, da ko govorimo, vstanemo in pokažemo spoštovanje do ostalih sogovornikov.

Matjaž Han, poslanec Socialnih demokratov: Hvala lepa Matej za to pobudo in še enkrat zdravo, upam, da se boste lepo počutili v tej hiši demokracije. Sem pa Matjaž Han, poslanec stranke Socialnih demokratov.

Maša Kociper, poslanka stranke Alenke Bratušek: Še ena stoječa poslanka, ime mi je Maša Kociper, sem poslanka stranke Alenke Bratušek. Dobrodošli in morda bo tudi ta izkušnja koga od vas napeljala k temu, da bo nekdo kasneje, ko bo odrasel, da se bo odločil in stopil na pot politike, ki jo vsaka država vedno potrebuje. Dobrodošli torej.

Uršula Majcen, vodja kabineta na ministrstvu za javno upravo: Lep pozdrav, moje ime je Uršula Majcen in sem vodja kabineta ministra za javno upravo in sem tako kot marsikdo izmed vas, tudi jaz danes na tem mestu prvič. Z veseljem bom spremljala debato z vaše strani in seveda vseh tistih, ki so se vam v tem trenutku predstavili.

Nina Prešlenkova, sodelavka Zagovornika načela enakosti: Pozdravljeni vsi, sem Nina Prešlenkova in sem sodelavka Zagovornika načela enakosti. Starost oz. v vašem primeru mladost pa je tista osebna okoliščina, ki je še posebej varovana pred diskriminacijo. Hvala.

Liana Kalčina, častna članica ZPMS: Moje ime je Liana Kalčina in sem častna članica Zveze prijateljev mladine Slovenije, pa tudi pobudnica in prva organizatorica otroškega parlamenta pred 29. leti.

Boštjan Koražija, poslanec Levice: Spoštovani vsi in lep pozdrav, sem Boštjan Koražija poslanec levice v Državnem zboru Republike Slovenije. Vsem mladim bi rekel, da vsak dan

napravite dobro delo in dejanje, da bo ta svet zaradi vas postal boljši in lepši. Potem mislim, da imamo lepo bodočnost.

Jure Šimonka, Pomurje: Hvala lepa vsem, da ste si vzeli čas in prišli na ta naš dogodek. Veseli smo, da ste z nami. Minister doktor Jernej Pikalo z nami boste do 13. ure, zato vas sedaj vabim, da podate svoje mnenje in videnje naših lanskoletnih zaključkov.

Dr. Jernej Pikalo, minister za izobraževanje, znanje in šport:

Spoštovani gospod predsednik otroškega parlamenta Jure Šimonka. Spoštovane drage mlade poslanke in poslanci, šolstvo in šolski sistem je nekaj, kar sodi v okvir današnje razprave in je tudi nekaj, kar sem že nakazal v mojem prvem predstavitvenem oglašanju in to je, da se gremo nekakšen podoben projekt. Ključnemu nacionalnemu dokumentu s področja razvoja šolstva, torej nekaj, kar vi obiskujete in boste v prihodnosti še obiskovali, pa tudi vaši zanamci bodo deležni tega šolskega sistema. Ključnemu dokumentu s tega področja poteče veljavnost. Imenujemo ga Bela knjiga, zato, ker to izhaja iz angleške tradicije, t. i. »white paperjev«, kot ključnih strateških dokumentov. Tisto, kar ste lani izpostavljali na nacionalnem parlamentu, nam bo pri naših analizah tega, kar je dobro v sedanjem šolskem sistemu in tega, kar bi lahko izboljšali, prišlo zelo prav. Lani ste ugotavljali, da moramo spremeniti učne načrte, da so ti učni načrti včasih prenatrpani, včasih tudi, kot vi pravite, tudi preveč faktografski. Slišali smo vas, ko ste govorili o vplivu staršev na šolo. Opozarjate nas podobno kot učitelji, zato je seveda naša naloga, da gremo poslej na osnovi naših razprav v dialog z Zvezo aktivov svetov staršev in z ostalimi starševskimi organizacijami. Lani ste veliko izpostavljali uporabo računalnika pri šolskem delu, želeli ste več digitalnih vsebin, želeli ste več t. i. digitalnega opismenjevanja, kajti zdi se vam, tako kot nam, da je tega v šoli še vedno premalo in da bi v smislu kompetenc in uporabe tehnologij naredili korak naprej. Razpravljali ste tudi o razrednih urah, to je zame ključni element, kaj bomo v bodoče imenovali državljanska vzgoja. Seveda državljanska vzgoja niso samo ure, ampak so razprave o skupnosti, o tem, kaj je dobro in kaj ne, in predvsem, kaj je prav in kaj ne. Tako, da z vidika prenove državljanske vzgoje, ki bo sedaj šla predvsem v smeri srednješolskega opismenjevanja, kar se tiče državljanskih veščin, so ure državljanske vzgoje, torej tisto, kar vsi razpravljate pri razrednem pouku, izjemnega pomena. Govorili ste tudi o varnem in spodbudnem učnem okolju in tisto, kar me bo danes zanimalo in upam, da bo kdo od vas želel v to smer diskutirati, je vprašanje ali se pravzaprav v šoli počutite varno, ali je vse tako kot mora biti, ali vas kdo v šoli neprimerno nadleguje, vam stori tudi kakšno stvar, ki je ne bi smel in iz tega mesta vam moram reči takoj - karkoli takega odklonilnega ni prav. In naj bo jasno, da je osnova vsega učenja varno in spodbudno učno okolje. Brez varnega in spodbudnega okolja ne more biti učenja in mislim, da smo kot družba dovolj humani, da razumemo, kaj pomeni varno in spodbudno učno okolje. To je okolje, kjer lahko preizkušate, to je okolje, kjer ni problem, če se zmotite, to je okolje, kjer vas nihče ne kaznuje, če naredi napako pri računski operaciji ali kaj podobnega. Mogoče dobite slabo oceno, ampak to je samo znak, da nekaj niste naredili prav. Varno in spodbudno učno okolje je pa vseeno ekstremnega pomena. Naprej ste izpostavljali poklicne orientacije, izpostavljali ste to, da si želite več znanja, ne samo teoretskega, ampak znanja za življenje. Razlagali ste, katere

vsebine vam manjkajo pri delu v šoli in katerih vsebin je preveč in lahko bi šli še v podrobnosti, ampak tisto, kar ste pravzaprav predlagali so posodobitve in iz današnje razprave pričakujem, da bo mogoče še kaj predlogov. Tudi kasneje, ko ne bomo več na enem mestu, ampak se bo ta debata nadaljevala na regionalnih posvetih, tudi od vas pričakujem, da boste tvorno sodelovali, kaj je v šolskem sistemu narobe in kaj je dobro, zato da boste kasneje vi in vaši znanjci deležni še boljšega šolskega sistema, pa če prav jaz zelo rad rečem, da je že ta vrhunski in da je že ta na ravni najboljših svetovnih šolskih sistemov. Tako, da jaz vam res želim dobro delo in vam želim veliko iskrivih idej, veliko razprave, kajti samo v razpravi se izčistijo mnenja in samo v razpravi lahko pridemo do boljših rešitev. Hvala lepa.

...aplavz...

Jure Šimonka, Pomurje: najlepša za ta vaš odziv. Veseli smo, da ste nas vzeli resno in ste nas pripravljeni poslušati. Izredno veseli bomo, če nas boste zares slišali in katerega od naših predlogov tudi upoštevali.

Sedaj pa sledi čas za poročanje o delu v skupinah. Poročevalci boste povabljeni za govorniški pult, eden za drugim. Za poročilo boste imeli na voljo 3 minute časa, spregovorite o tem, o čemer je bilo govora v skupini ter kakšne so ugotovitve in zaključki. Po poročilu vseh skupin bo sledila razprava. Prosim poročevalko prve skupine Klara, da predstavi razmišljanje in ugotovitve o odnosih v šoli.

ODNOSI V ŠOLI

Klara, Maribor: V naši skupini smo razpravljali o odnosih v šoli. Začeli smo predvsem z ugotovitvijo trikotnika in vsak kot, kot v trikotniku, je predstavljal enega: starše, učence in učitelje. Prišli smo do zaključka, da morajo biti vse te veze med koti zelo trdne, da bi odnosi v šoli delovali. Tako smo predstavili probleme v šoli, kakšni so medosebni odnosi in sicer: ugotavljamo, da učitelji izgubljajo avtoriteto in da je velik problem tudi vzgoja učencev doma. Za velik problem smo tudi prepoznali odločbe in statute. Predlogi, ki jih predlagamo našim ministrom so sledeči:

Ravnatelji morajo imeti več hospitacij, ker smo ugotovili, da učenci pri teh urah bolj sodelujejo pri pouku. Potrebujemo nove tehnike kaznovanja za red - eden izmed predlogov so družbeno koristna dela - kazni se morajo zgoditi takoj ob prekršku. Predlagamo tudi psihološki test, ki je mišljen za psihično pripravo dijaka, da ugotovimo, kako je dijak pripravljen na pouk. Potrebujemo več dodatnih aktivnosti, da se učitelji in dijaki povežejo. Vzpostaviti moramo spoštovanje do učiteljev, povečati moramo obseg razrednih ur kot tudi ur etike.

Učitelji in starši morajo sodelovati, predlagamo več izobraževanja za starše, da ugotovijo, kakšna je njihova vloga v šolskem sistemu. Želimo, da se vzpostavi ukrep, če učenec moti pouk - za naslednjo uro mora predstaviti projekt in se mora sam postaviti v vlogo učitelja ter voditi pouk, da sam doživi takšno izkušnjo. Učenci se morajo tudi postaviti v vloge delavcev šole ter imeti možnost, da izrazijo spoštljivo mnenje do učiteljev. Predlagamo tudi spoznavne tabore - kot obvezne. Kot sem že prej omenila, so velik problem tudi statusi, kjer predlagamo bolj poostrene kriterije za pridobitev statusa in bolj poostrene ukrepe, če učenec izrablja

status. Predlagamo tudi ocenjevanje obnašanja in nivojske skupine, kjer so učenci razporejeni na podlagi njihovega učnega tipa. Opažamo tudi, da učenem primanjkuje vrednot in to bi lahko izpostavljali pri razrednih urah. Menimo tudi, da bi morali iskati vzor uspešnih učnih sistemov iz drugih držav. Predlagamo tudi anonimne ankete, kjer bi starši in učenci izrazili svoje mnenje o določenih učiteljih. Menimo, da bi se dobra vzgoja morala začeti že vrtcu. Moramo spodbuditi sodelovanje med šolami, kar bi bilo čudovito in hkrati bi lahko dali večji poudarek na mediaciji za reševanje problemov. Predvsem smo pa poudarili medgeneracijsko druženje, ker si želimo, da se starejši učenci povežejo z mlajšimi. Menimo da na počutje in odnose v šoli vpliva tudi urejenost šole. In še zadnji ukrep, ki ga predlagamo: da bi učence že na razredni stopnji začeli pripravljati za 5. razred, da bi se lahko postopno prilagodili na takšen tip pouka. To so bili naši predlogi za ministre. Hvala.

...aplavz...

Jure Šimonka, Pomurje: Hvala za poročilo. Sledi drugo poročilo in prosim poročevalca Marka iz skupine učne vsebine, da predstavi razmišljanje in ugotovitve te skupine.

UČNE VSEBINE

Marko, Pomurje: Najlepša hvala za besedo. V skupini učne vsebine smo ugotovili, da si v sklopu nekaterih predmetov želimo učne vsebine, ki bi bile obvezne. Npr. pri biologiji bi imeli prvo pomoč kot obvezno učno vsebino. Ta prva pomoč predstavlja tako fizično kot psihično pomoč dijakov oz. učencev, kajti najstniki smo in se razvijamo v skladu z našimi čustvi in tako bi preprečili, da bi čustva obvladovala nas, ampak da bi mi njih. Omenili smo tudi glasovanje za izbirne predmete, kjer bi učenci sami odločili, v katerega se želimo vključiti. Omenili smo tudi razredne ure, ki bi morale biti namenjene povezovanju v razredu in medvrstniški razpravi, kjer bi sami lahko rešili probleme, da bi delovali kot nekakšna celica. Primarni cilj razrednih ur bi morala biti vzpostavitev odnosa med učiteljem in učenci, kot tudi vzpostavitev odnosa z ostalimi razredi. Zdi se nam, da je varna uporaba interneta velik problem in tudi uporaba vseh IKT tehnologij. Mislimo, da bi se na tem področju dodalo več izobraževanja. Lahko bi tudi pri tej temi imeli predavanja za iskanje verodostojnih virov, kjer bi nas kdo poučil, kako se to dela. Tretja tema, ki smo se je lotili je predmet »za življenje«, kjer bi vključili etiko in različne sposobnosti. Lahko bi sami prispevali k večji ekološki ozaveščenosti, bodisi z vzpostavitvijo majhnih vrtov in se tudi lotili sadjarstva ali kaj podobnega. Lahko bi tudi vpeljali podrobnejšo predstavitev poklicev, saj bi lahko izvedeli, če nas tak poklic zanima. V naši skupini je tudi krožila ideja o razdelitvi razreda po 3 tipih, kot so vizualni, slušni in gibalni. Hkrati bi tukaj tudi poudaril praktični pouk pri predmetih kot so biologija, fizika in kemija, v smislu eksperimentov, kjer bi videli in doživeli to učno snov, ki smo se jo učili. Na koncu smo tudi omenili način poučevanja, kjer bi bili hvaležni, če bi na koncu imeli še kakšne alternativne metode učenja, kot so medvrstniške predstavitve in debate, ali pa da bi se učili s pomočjo kakšnih filmov, kjer bi vsak lahko povedal svoje mnenje s svoje perspektive. Prosili bi tudi za bolj zanimiv način predavanja učiteljev. Potem pa še nekaj, kar se meni osebno zdi pomembno: da bi lahko dajali povratne informacije za učitelje s strani učencev. Podali bi svoja stališča, kaj jim je všeč ter kje bi se lahko še razvili. Pri predmetih kot so športna vzgoja, glasba in likovna umetnost bi ukinili ocene. Ti predmeti bi

bili mišljeni bolj kot sprostitvev in medsebojno sodelovanje učencev kot pa da so nekakšen lov za ocene. To so bile naše ugotovitve. Hvala.

...aplavz...

Jure Šimonka, Pomurje: Hvala tudi Marku in vabim poročevalko Živo iz 3. skupine metode in načini poučevanja.

METODE IN NAČINI POUČEVANJA

Živa, Velenje: Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem, sem Živa in sem dijakinja umetniške gimnazije Velenje. Moja naloga je, da vam poročam o zaključkih ter sklepih skupine metode in načini poučevanja. V naši skupini smo najprej podali dobre ideje iz šol, iz katerih prihajamo in ki so jih naše šole že izpeljale. Tako smo apelirali na druge šole, jih med seboj primerjali ter se pozanimali o različnih načinih poučevanja v šolah. Prišli smo do naslednjih zaključkov:

Želimo si več praktičnih in življenjskih vsebin, na primer več šole v naravi in ekskurzij, kjer bi bili učenci prisiljeni na samoiniciativno učenje, saj moramo učenci sami čutiti odgovornost zase in za našo bodočnost. Potem uvedba aktivnih odmorov in bolj sproščujoč pouk, kjer bi potekal govor, ples, igra in delo v skupinah. Menimo, da bi učitelji bolj upoštevali vse tipe učenja bodisi vizualni, slušni ali gibalni tip. Da bi uporabljali tehnologijo v pravi meri, saj bi nam lahko učitelji prikazovali več medijske literature, kot tudi učilnice na prostem z ustreznim in dovolj številčnim spremstvom učiteljem za varnost učencev, s čimer bi posledično spodbujali učenje v naravi. Potrebovali bi več spodbujanja ustvarjalnosti v prvi in drugi triadi in ne samo v tretji, hkrati pa si želimo, da bi potekalo učenje učenja s strani socialnih delavcev in učiteljev, kjer bi nas poučevali o načinih in metodah, kako se učiti. Želimo več seminarjev za učitelje, kjer bi jim lahko podali ustrezne informacije, kako približati in nam ustrezno podati znanje. Želimo, da država da možnost šolam, da se prilagodijo situaciji - kot možnost sofinanciranja projektov manjšim šolam. Menimo, da bi morali učitelji določiti cilje učenja. Poznati moramo meje, do katerih želimo priti in hkrati si želimo več spodbujanja učenja motoričnih sposobnosti. Da si učitelji vzamejo čas za nas in da se spustijo na naš nivo in se znajo postaviti v našo kožo, nam znajo prisluhniti, se z nami posvetujejo glede metod in strategij, ker zdaj učitelji sami določajo, kako nam bodo snov podali. Tukaj bi rada povedala, da bodimo drzni, ker imamo možnost, da smo slišani, zato ker mi polagamo pot za naše naslednike. Zaključila bi z mislijo, da je šolarjem treba predstaviti in naučiti način življenja, ne pa samo način šolanja. Hvala.

...aplavz...

Jure Šimonka, Pomurje: Hvala tudi vaši skupini, sedaj pa prosim poročevalko 4. skupine Katarino Lucijo, da predstavi razmišljanje in ugotovitve o šoli za življenje.

ŠOLA ZA ŽIVLJENJE

Katarina Lucija, Maribor: Pozdravljeni in hvala za besedo. Začela bi s tem, kar so že uvedli v letošnjem letu od lanskega parlamenta. V večini se je uvedlo tutorstvo in aktivni odmori, ki so spodbudili učence in jim pomagali, da se skoncentrirajo. Razvili so tudi medgeneracijsko

pomoč in druženje. Ponekod so posodobili učenje s pomočjo tablic in celo kinestetičnih miz ter uvedli izobraževanje in predavanja o načinu življenja.

Prišli smo do več idej in smo jih razdelili v 3 sklope: **prvi** je praktično znanje za življenje, kjer smo se odločili, da bi bilo pomembno, da bi bili nekateri predmeti obvezni (zdaj niso oziroma sploh ne obstajajo), kjer bi nam učitelji povedali, zakaj se sploh učimo in kako ga uporabimo. Spodbudili bi tudi medpredmetno povezovanje, kjer bi isto snov, ki se je učimo pri različnih predmetih, lahko nekako povezali, da bi si jo bolj zapomnili, saj bi nam lahko pomagala v kasnejšem življenju. Omeniti moramo pomembnost tujih jezikov, kjer se je treba sprijazniti, da smo majhna država in nam bi prav prišel še kakšen tuji jezik. V obvezne predmete bi vpeljali osnove bontona, prvo pomoč in retoriko. Preoblikovali bi predmet gospodinjstva in vključili življenjske vede ter več športa. Pri etiki smo izpostavili, da bi bilo bolj pomembno, da se pogovarjamo o aktualnih stvareh, kot o sami teoriji etike. V **drugi sklop** idej spada zdrav slog življenja, kjer bi vključili minuto za zdravje, ki bi jo lahko kontrolirali profesorji, da bi lahko učence umirili. To bi lahko že uvedli v prvem razredu, da se učenci navadijo na to in da jim ni to nekaj tujega. Predlagali smo tudi referente za šport, to bi bili učenci, ki bili ustrezno izobraženi o tem, kako se lažje zbrati in kako uporabiti aktivne odmore. Spodbudili bi zdravo prehrano in bi predlagali sodelovanje učencev pri sestavi jedilnikov. Omenili smo tudi učilnice na prostem, kjer bi imeli nekakšno igrišče za mlade in hkrati bi bilo zanimivo ustvariti učilnico, ki bi se uporabljala tako poleti kot pozimi. Pogovarjali smo se tudi o teži torbe in mislimo, da je najbolje, da bi učbenike pustili v učilnicah in da bi imeli prost dostop do njih, kadar nam to ustreza. **Tretji sklop**, na katerega smo se osredotočili, pa so poklici, kjer smo izrazili idejo, da bi se poklice realno predstavilo, da bi nam povedali, kaj so pozitivne in negativne lastnosti tega poklica in da bi nam dali informacijo o plači in kako z njo ekonomizirati. Poudarili bi dan v odraslem svetu, kjer bi učenci delali opravila, ki bi jih sicer delali odrasli, s čimer bi dobili vpogled v odrasli svet. Hkrati predlagamo obiske podjetij, lokalnih kmetij in obrtnikov. Zahvaljujem se vam za besedo.

...aplavz...

Jure Šimonka, Pomurje: Hvala vsem poročevalcem, sedaj pa do 13.50 sledi plenarna razprava, v kateri lahko svoja vprašanja in mnenja naslovite ministru za šolstvo, državni sekretarki ali kateremukoli od prisotnih gostov. Vabim vas k razpravi, na katero se prijavite z dvigom rok. Ko vam dam besedo, se predstavite in od kod prihajate. Med seboj se poslušajte in ne segajte drug drugemu v besedo in se ne ponavljajte. Bodite kratki, jedrnat in konkretni.

Anabel, Primorska: Mi smo se v naši skupini pogovarjali o skupinah, razdeljenih glede na tip učenja. Prišli smo do zaključka, da je to zelo dober način, zato ker se moramo tudi mi kasneje v življenju prilagoditi na situacije in če bi nam vse v osnovni šoli dali na dlan, naj ne bi bilo dobro za nas.

NN: Jaz se strinjam z Anabel, rad bi pa poudaril, da v šolah po mojem mnenju bolj poudarjajo IQ logiko in mislim, da bi morali bolj poseči bo čustveni inteligenci. Čustvena inteligenca pomeni, da zaznavamo emocije in kako lahko rešujemo spore. To bi lahko vključili v pouk, kot dodaten pouk in verjamem, da bi lahko to uvedli na vseh šolah.

NN: Če govorimo o razdelitvi po skupinah, bi pa rad povedal, da je v razredih preveč otrok, saj se pri velikem številu učitelj ne more primerno posvetiti vsem. Zato bi bilo potrebno

zmanjšati razrede, da bi imeli boljše pogoje za izobrazbo in da bi lahko vsi izrazili svoje mnenje. Hvala.

Jure Šimonka, Pomurje: Še enkrat vas prosim, da se predstavite z imenom in iz kje prihajate.

Martin, Ljubljana: Imam vprašanje za gospoda Pikala. Zadnja reforma je spremenila ime predmetov športne vzgoje, glasbe in likovne umetnosti in me zanima, kaj je bil namen te reforme, saj kakor mi dojemamo, so se spremenili v bolj vzgojne in sproščene predmete in me zanima vaša perspektiva. Hvala.

Dr. Jernej Pikalo, minister za izobraževanje, znanost in šport: Hvala lepa za besedo. Zadnja stvar, ki smo jo spremenili je, da smo spremenili vzgojne predmete v bolj vsebinske. Od tega je 6 let in lahko rečem, da ni doseglo svojega namena in da bi bilo vredno nazaj obrniti v vzgojne predmete. Kot drugo kar bi pa želel, je zaveza z vaše strani, da boste vse predmete jemali na enak način resno ne glede na njihovo vsebino, ker imajo tudi ti vzgojni predmeti svoj namen in je prav, da vse jemljemo z isto resnostjo. Hvala.

Daria, Velenje: Dober dan, sem Daria in prihajam iz Zgornje Savinjske doline. Za vas imam 2 vprašanji. Sama sem se preselila iz Ukrajine nazaj in lahko primerjam 2 šolska sistema. Lahko rečem, da naš (slovenski) sistem ne uporablja psihologije kot pripomočka za poučevanje. Veliko ljudi z omejitvami ima probleme s komunikacijo v razredu. Nekateri se ne znajo učiti in bi lahko sodelovali s strokovnjaki s tega področja, ki bi jim pomagali pri učenju. Če bi bilo to možno, bi lahko izboljšali komunikacijo v razredu in s tem povečali povprečje za 25%. Velik pomen ima tudi tehnologija, internet, saj uporabljamo internet in električne naprave že od malih nog in mislim, da bi uvedli računalništvo kot predmet. Učenci bi spoznali, kako lahko uporabljamo internet ter predstavili njegove nevarnosti. Lahko bi uvedli električne naprave kot pripomoček za učenje v šolah. Hvala.

Maks, Ribnica: Hvala za besedo. Imam par vprašanj. Jaz pravim, da kot država lahko vplivamo na načela in vrednote otrok, ki bi jim prišle prav. Rad bi vprašal, ali preobremenjenost in stres dojemate kot pozitivno izkušnjo ali kot negativno izkušnjo na otroka? Rad bi tudi vprašal glede kazni in plačila, saj znata biti zelo nevarna, če sta neprimerno uporabljena, zato je treba učitelje seznaniti s tem. Ohranil bi samo ocenjevanje glasbe, športne vzgoje in likovne umetnosti, saj je važna končna ocena in ne koliko smo se trudili za njo, ker nobenega ne zanima, koliko smo delali za to oceno, ampak sama ocena. Glede socialnih veščin, kot je retorika, ki jih vsak človek nosi, mislim, da bi jih morali začeti učiti že od malih nog. In še glede prakse: mislim da se praksa lahko uporabi kot orodje, da se učencem pokaže, kako sploh teorijo uporabiti. Hvala.

Simon, Ljubljana: Spoštovani gostje, mi smo v sklopu projekta »demokracija v šoli« izvedli aktivnosti, kjer smo vključili otroke, da bi lahko izboljšali izobraževalni sistem. Za vas imam vprašanje glede prve pomoči, ki smo jo izvedli in je bila udeležba zelo slaba: takšne vsebine, ki so življenjskega pomena, bi morali uvesti v šolah in bi rad vprašal ali kaj trenutno delate na tem? Hvala lepa.

Dr. Jernej Pikalo, minister za izobraževanje, znanost in šport: Hvala za besedo. Glede psihologije imate prav, da bi se morali pri razrednih urah in pri ostalih predmetih naučiti,

kako se učiti. Naši učitelji so za to usposobljeni in imajo pedagoške sposobnosti, vendar se velikokrat zgodi, da nimajo časa in prostora, da bi te vsebine izvajali. Kar se tiče interneta in elektronskih naprav imate prav, da je tega vedno več, vendar v zgodnjih fazah ne potrebujete elektronskih naprav, ampak razvoj grafomotorike, s čimer se razvija pisava. Zato ima Slovenija enega od boljših sistemov in zaradi tega je vredno, da to razvijamo naprej, vendar je uporaba elektronskih naprav v starejših fazah zaželeno. Moram reči, da prihaja tudi takšna reforma, ki bo vpeljala in ozaveštila ljudi o uporabi interneta in njegovih nevarnostih, hkrati imamo tudi mnogo organizacij, ki pravilno ozaveščajo mlade o varni uporabi interneta. Kar se tiče preobremenjenosti, moram povedati, da nam tega statistični podatki ne kažejo in kar se tiče obsega pouka, je Slovenija v spodnji tretjini primerljivih držav. Tisto, kar pri nas narašča, je število neobveznih individualnih predmetov, ker si jih naši učenci veliko izbirajo in zaradi tega narašča preobremenjenost. Ampak to je stvar njihove odločitve in ne stvar šolskega sistema in šole. Kar se tiče dolžnosti in pravic, so zraven še obveznosti in se moramo vprašati, kje se lahko tukaj najdemo. Kar se tiče prve pomoči, se strinjam z vami, da bi takšne vsebine morale postati vsebine tako v srednji kot v osnovni šoli. Vprašanje je sedaj, kako uravnotežiti stvari, ki niso v učnem načrtu, ampak bi morale biti. Poiskati moramo razmerje v učnem načrtu z novimi in obstoječimi predmeti. Hvala lepa.

Matej Tonin, poslanec Nove Slovenije: Priznam, da ste me navdušili z vašimi vprašanji. Super se mi zdi, da ste omenili retoriko, saj če ne znamo stvari ubesediti, jih ne moremo niti narediti, pa čeprav smo lahko eksperti na svojem področju. Z vami se strinjam. V naši skupnosti stremimo, da bo šola postala šola za življenje, da lahko v življenju počnemo koristne stvari, da ni treba delodajalcem ponovno izobraževati mlajše zaposlene. Želim si, da bi šola iskala vaše znanje in ne vaše neznanje, saj je lahko posameznik na nekem področju boljši kot na drugem in bi ga tako morali na tem področju čim bolj spodbujati. Hvala, ker ste prišli in srečno naprej.

Jure Šimonka, Pomurje: Še enkrat vas prosim, da govorite jedrnato in kratko.

Živa, Velenje: Pozdravljeni sem Živa in sem prej poročala o delu v skupini. Imam eno pripombo glede tega, da bi mi prevzeli dobre lastnosti nekega šolskega sistema. Mi ne moremo vzeti samo dobre lastnosti šolskega sistema, ampak tudi slabe. Slovenci moramo najti svoj šolski sistem in ga prilagoditi našemu načinu življenja. Hvala.

...aplavz...

Aleš, Koroška: Dober dan, sem Aleš iz Koroške. Mnogi pravijo, da bi morali ocene pri športni vzgoji, glasbi in likovni umetnosti ukiniti, toda, kaj pa to pomeni za tiste, ki so na tem področju dobri? Kar se tiče manjših skupin, bi potrebovali več učiteljev in učilnic in mislim, da potrebujemo več praktičnega dela kot teorije, saj potrebujemo šolo za življenje. Menim, da bi morali kazni renovirati, saj so v mnogih primerih brez efekta, kot recimo opomin. V šolah bi nas morali tudi učiti psihične in mentalne sposobnosti, kot tudi prvo pomoč, ki bi pa lahko bila neobvezen predmet. Hvala.

Marko, Ljubljana: Pozdravljeni, jaz sem Marko iz ljubljanske regije in sem bil v skupini odnosi v šoli. Prišli smo do zaključka, da je šolstvo kot trikotnik sestavljen iz 3 skupin, ki so učitelji, učenci in starši. Velik problem nastane, kadar skupine ne sodelujejo med seboj in mislim, da

bi morali starši kaznovati svoje otroke, ker tega učitelji ne morejo. Problem je, da v našem trikotniku samo izobražujejo otroke, ne pa, kako se morajo obnašati in pride do nespoštovanja učiteljev. Mislim, da potrebujemo nekakšno vrsto izobraževanja za boljše odnose med učitelji in učenci. Hvala.

Art, Velenje: Zdravo moje ime je Art in prihajam iz velenjske regije in osebno opažam, da otrokom primanjkuje nacionalne zavesti in vrednot. Vsak bi si moral že v osnovni šoli izoblikovati svoje mnenje o političnih strankah in zato mislim, da bi razširili razredne ure in ure etike, ki bi nas izobrazile, kako deluje naša država in zakaj na takšen način. Hvala.

Saša, Pomurje: Imam vprašanje za ministra: zanima me, zakaj se v Nacionalnem preverjanju znanja pojavljajo tisti predmeti, ki se jih v 9. razredu ne učimo, vendar se jih učimo v 6. ali 7. razredu in s tem nimamo dovolj učnih ur in v mnogih primerih sami učitelji jemljejo od drugih ur svoj čas, da nas lahko učijo.

Fani Nolimal, Zavod RS za šolstvo: Bom poskušala jaz odgovoriti, ker je minister že odsoten. Namreč, zakaj preverjamo predmete, ki jih ni več na predmetniku v 9. razredu? Nacionalno preverjanje znanja je namenjeno ugotavljanju znanja, ki ga učenec doseže, ko zapusti 9-letno osnovno šolo. V prvem in drugem izobraževalnem obdobju imamo predmete, ki se ne nadgrajujejo, ampak so integrirani v ostalih predmetih. Naš cilj je ugotoviti popotnico, ki jo bomo odnesli v življenje. Namreč, želimo ugotoviti, kaj je tisto znanje in kakšne vrste je, ki smo ga osvojili in kako ga bomo izkoristili v našem življenju - to je tudi tisto, na kar ste sami opozorili. Namen nacionalnega preverjanja znanja v 6. razredu ima drugačen pomen, saj lahko tako vi učenci kot tudi učitelji preverite, kaj lahko izboljšate in nadgradite. Sama ideja nacionalnega preverjanja niso ocene, ampak da vsak vidi, kakšno znanje ima. Kar se tiče učenja, ste napisali, da hočete bolj zanimiva predavanja, več praktičnega dela in pouk, ki bo bolj sproščen, ki bo spodbujal več ustvarjalnosti in bo tudi vseboval učenje strategij učenja. Pravi učitelj je vsak, ki uči predmet, kajti nobenega predmeta se ne morete naučiti, če se ne naučite osnovnih strategij, na katerih ta predmet temelji. Mi smo svoj čas skozi projekt Zavoda za šolstvo bralne pismenosti, učili uporabo bralnih učnih strategij pri vseh predmetih in ne samo pri jezikovnih. Če jih boste obvladovali, vam bo to prišlo prav tako pri matematiki kot pri družboslovju. Kar se pa tiče nezanimivih predavanj, pa jaz upam, da je takšnih predavanj čim manj. Imamo veliko programov, ki jih Zavod uči, da lahko učitelj organizira učenje na primeren in zanimiv način. Jaz bom to vaše sporočilo vzela na znanje, da spregovorimo z našimi svetovalci, ki delajo z vašimi učitelji in da ponovno razmislimo, kako je z obvladovanjem teh strategij, ki omogočajo doseganje zanimivega pouka. Kar se tiče digitalne tehnologije je pa tako, kot je rekel minister: ne moremo povsem nadomestiti in zanemariti ročnih spretnosti in grafomotorike, vem, da hočete bolj zanimiva predavanja z elektronskimi napravami. Vse to je mogoče in so šole tudi ustrezno opremljene in vam želim, da čim boljše sporočite te predloge vašim učiteljem in razrednikom in da se na šolskem parlamentu dogovarjate, kako to spraviti v življenje. Hvala.

...aplavz...

Jure Šimonka, Pomurje: Hvala. Še enkrat pa bi prosil goste, če želite odgovoriti na vprašanja, na kratko.

NN: Najprej, hvala za besedo, imam nekaj komentarjev na nekaj podanih predlogov in bom poskušala biti čim krajša. Glede na uporabo elektronike v šoli mislim, da otroke ni treba učiti še v šoli, saj se že večino stvari naučijo doma. Otroci so v šoli, da razvijejo svoje motorične sposobnosti. Tudi glede predmetov glasbe, likovne umetnosti in športne vzgoje so se pojavili komentarji, da bi ukinili ali obdržali ocenjevanje. Upam, da lahko pokažem srednjo pot in to je, da bi se te predmete ocenjevalo pisno. Glede razrednih ur: v 9. razredu je večina ur namenjenih poklicnem urjenju in zato nimamo toliko ur, da bi se pogovarjali o drugih etičnih vsebinah. Menim, da je prva pomoč zelo pomembna in menim, da bi bila lahko obvezna, saj nekateri predmeti, ki so obvezni, niso tako pomembni za življenje. Hvala za besedo.

Matej, Dolenjska: Dober dan. Oceniti bi morali obnašanje učenca in morali bi imeti več praktičnega dela. Podpiram tudi učenje učenja, saj se nekateri ne znajo učiti. Hvala.

...aplavz...

Izidor, Celje: Hvala za besedo. Rad bi poudaril, da je dobro, da se v šoli učimo kulture in mislim, da bi morali biti pripravljeni andragoški predmeti, da bi starše naučili, kako se morajo z otroki kulturno vesti.

Nino, Ljubljana: Hvala za besedo, jaz sem Nino iz Ljubljane. Kakšno je vaše mnenje glede točk za vpis na srednje šole? Zanima me ali je to najboljša verzija ali se manj otrok odloča za poklicne šole, več pa za gimnazije? Hvala za odgovor.

Martina Vuk, državna sekretarka na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport: Hvala lepa za to vprašanje. Vpis v srednje šole s točkami ali brez njih ni edini vpis, poznamo tudi sprejemne izpite, ki jih imajo določene šole. Nekaterе šole, zlasti oblikovna je taka, ki zahtevajo posebne preizkuse znanja. Nek način vpisovanja je treba določiti, ker vsak ne more iti na tisto šolo, ki si jo želi, ker je število mest omejeno. Statistika zadnjih let pa je takšna, da nam število vpisanih na gimnazije pada in raste število vpisanih na poklicne in strokovne šole. Mogoče je razlog v tem, da se je mogoče s poklicno maturo lažje vpisati naprej in hitreje zadovoljiti povpraševanje na trgu dela. Verjetno je treba najti pravi način in vprašanje, ki se vseskozi ponavlja je, ali naj se te NZP točke štejejo za naprej ali naj bodo samo nek pokazatelj splošnega znanja in naj ne bodo dodatna obremenitev. O vsem tem se bo debatiralo v sklopu priprave Bele knjige. Hvala.

...aplavz...

NN: Hvala, jaz bi pa predlagala več druženja z drugimi generacijami in vrtci, ljudmi s posebnimi potrebami ter z ljudmi iz doma za ostarele, da vidimo, kako oni gledajo na šolo in na šolski sistem in kakšno se jim zdi šolanje danes in včasih. Da nam povejo, kaj so oni radi imeli v šoli v svojem času. Hvala.

Hana, Notranjska: Hvala za besedo, moje ime je Hana in prihajam Notranjske regije. Jaz bi pa imela predlog glede predmeta etike. Prav bi bilo, da bi se uveljavila tudi v 9. razredu, ker potrebujemo tako znanje in bilo bi dobro, da bi se pogovarjali o aktualnih globalnih problemih. V mnogih primerih nas tudi starši tega naučijo, vendar je veliko primerov, ko nimajo takšne sreče. Hvala.

Lana, Šentilj: Hvala za besedo, sem Lana iz Šentilja. Imam pa eno vprašanje za gospo: glede na to, da se več mladih odloča za šolanje in delo v tujini, me zanima, kakšno je vaše mnenje o izmenjavi slovenskih šol s tujimi? Glede na to, da vse šole nimajo pogojev za izmenjavo in ali bi bila država pripravljena to bolj financirati. Hvala.

Martina Vuk, državna sekretarka na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport: Hvala lepa. Zelo se nam zdi pomembna ta možnost izmenjave, zato ker gre za izmenjavo izkušenj, zato da vidimo in primerjamo dobre prakse iz tujine. Vsi ti projekti potekajo prek Erasmus+, ki je financiran s strani Evropske unije in dobra novica je, da bo v bodočnosti Evropska unija podvojila ta sredstva. Gre za to, da lahko šola sodeluje v teh izmenjavah, v tem programu sodelujejo vse srednje šole, več kot polovica osnovnih šol in tudi že nekaj vrtcev. Tisto, na kar si pa moramo odgovoriti v prihodnje na področju izmenjav in študija je, kako bomo vas prepričali, da se vrnete v Slovenijo in da tukaj to znanje skupaj uporabimo v najboljši možni meri.

...aplavz...

Tina, Velenje: Zdravo. Prej smo se pogovarjali o glasbi, športni vzgoji in likovni umetnosti in mislim, da se ocene ne bi smelo ukinit, ker nekaterim učencem je pa ta predmet zelo pomemben. Vendar pa mislim, da bi se poleg končnega izdelka moralo ocenjevati tudi vloženi trud in odnos v razredu. Hkrati mislim, da je učne snovi bistveno preveč za osnovno šolo, saj je poudarek na osnovnem znanju in se mi zdi, da se preveč učimo malenkosti, namesto da bi se učili življenjsko pomembne stvari, kot so bonton, kako plačati UPN obrazec, prva pomoč, internet ter kako se soočiti s stresom. Mislim da mora biti naloga šole, da nam v 8. in 9. razredu predstavi poklice, da bi se učenci lažje odločili, kam se vpisati naprej, saj se mnogo otrok vpiše na gimnazijo, ker nimajo še ideje, kaj bi počeli v življenju. Hvala.

...aplavz...

Dominik, Ptuj: Hvala za besedo, sem Dominik in prihajam iz ptujske regije, natančneje iz občine Majšperk. Jaz imam vprašanje glede šolskih torb, saj me srce boli, ko vidim mlade, da imajo sključene hrbte in zato je kriva preobremenjenost in me zanima zakaj to dopuščate? Zato tudi dobivamo iz zdravstvenega sektorja pripombe, da mladi niso zdravi in razgibani. Imam še drugo vprašanje glede nemščine in tujih jezikov: največ poudarka dajemo na angleščino, glede nemščine se mi pa zdi, da bi morali učenci osvojiti nekatere osnove nemščine. Hvala.

NN: Hvala za besedo. Prej smo govorili o večji uveljavitvi praktičnega dela pri pouku in se mi zdi, da bi lahko uvedli gospodinjstvo v 8. in 9. razrede, kar bi nam pri določenih veščinah kot so kuhanje, šivanje, v življenju zelo koristilo. Kar se tiče IKT tehnologij, menim da bi z njimi popestrili pouk, tako da bi se skozi leto večkrat uporabljali, ampak ne vedno, saj bi postalo preveč vsakdanje in bi spet hoteli druge stvari. Hvala.

...aplavz...

Maks, Velenje: Jaz sem pa Maks in prihajam iz velenjske regije in bi rad povedal 2 stvari. Kot prvič se mi zdi, da je napačno, da v šoli nimamo predmeta psihologije, saj spoznamo sebe, se naučimo, kako razmišljati z lastno glavo, sprejemati kritična mišljenja in si ustvarimo lastno

mnenje in kako ga izraziti. Predvsem koristno je to, da se naučimo razmišljati izven okvirja, saj naše odločitve temeljijo na našem mišljenju. Drugo vprašanje je namenjeno državni sekretarki in je takšno: v Sloveniji imamo javno šolstvo in to naj bi bilo »brezplačno« šolstvo. Zanima me, zakaj niso vse šole v Sloveniji popolnoma brezplačne kakor je moja šola, ki jo obiskujem? Hvala.

...aplavz...

Mia, Pomurje: Lep pozdrav, sem Mia in prihajam iz Pomurja in bi rada omenila 2 pomembni stvari. Prva stvar je glede statusov, saj se v nekaterih primerih podelijo brez kakršnih koli kriterijev in nekateri lahko to tudi kasneje izkoriščajo, tako da odlašajo z določenimi obveznostmi. Druga stvar je pa nacionalno preverjanje znanja: rekli ste, da je pokazatelj splošnega znanja, vendar pa mnogim ni mar za to, saj NPZ-ji ne vplivajo na ocene. Zato menim, da bi uvedli ocene, da bi učence motivirali ali pa jih dokončno ukinimo. Najlepša hvala za besedo.

...aplavz...

NN: Na žalost mi gospod minister ni odgovoril na vprašanje. Ni šlo zato, da s predmetom računalništvo nočemo več pisati, ampak da lahko uporabljamo električne naprave vsaj enkrat na teden, saj imamo zainteresirane učence, usposobljene učitelje in primerne učilnice. Hvala.

Jan, Dolenjska: Hvala za besedo, sem Jan iz dolenjske regije. Hočem začeti s stavkom, ki ga je povedal naš župan »najprej je treba stvari razumeti, nato biti kritičen«. Meni se je osebno zelo vtisnil v spomin, saj veliko ljudi kritizira šolski sistem na podlagi ignorance. Mislim, da bi morali obdržati naš šolski sistem, ker je eden izmed boljših. Želim si samo, da bi učitelji učencem vzbudili željo po znanju. Hvala.

...aplavz...

Tim, Posavje: Hvala za besedo, sem Tim iz Posavja in me zanima, zakaj država tako silno financira nacionalno preverjanje znanja, če ne morejo opredeliti njegovega namena? Hvala.

Martina Vuk, državna sekretarka na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport: Ker se je že več vprašanj nabralo glede nacionalnega preverjanja znanja, menim, da na to temo potrebujemo posebno razpravo, ker je zelo pomembno, kako vi to doživljate in čutite. Ali vas šole pritiskajo za boljše rezultate ali primerjate rezultate z drugimi in če se vam zdi to pomembno, da to šteje za vpis v srednjo šolo? Osnovni namen nacionalnega preverjanja znanja je, da cela generacija po celi Sloveniji piše iste predmete, zato da vidimo raven znanja po celi Sloveniji in lahko primerjamo uspešnost šol. Če je to edini način, da se ugotovi resnost učencev, bo spet drugačen pritisk na tiste v 9. razredu. Če se vam zdi, da je to brez pomena in se vam zdi, da se morate samo dodatno učiti, potem lahko naredimo vzorec, da ugotovimo raven znanja generacije po Sloveniji. Rada bi še odgovorila glede elektronskih naprav pri učenju. Mislim, da se tukaj minister strinja z vami, vendar je vprašanje, kako vpeljati to tehnologijo pri pouku in ali vpeljemo računalništvo kot izključno en predmet ali skozi različne predmete. Živimo s to tehnologijo in zato mislim, da bi jo lahko vključili tudi pri matematiki ali slovenščini v pravi meri, saj ne more nadomestiti pisanja v celoti, ker bi s tem zgubili del razvoja znanja. Glede brezplačnih šol: skoraj ni takšne šole, da ne bilo treba čisto nič

plačevati. Skozi različne ukrepe kot so subvencionirana malica, brezplačni učbeniki, brezplačni zvezki ter brezplačne ekskurzije, se skušamo približati ideji brezplačne šole. Hvala.

...aplavz...

Manca, Ljubljana: Dober dan, jaz sem Manca iz osnovne šole Simona Jenka in mi smo velikokrat omenili, da bi šola morala vključiti več praktičnega pouka. Omenili pa smo tudi, da bi nas morali starši učiti več teh praktičnih stvari. In zdaj me zanima, kje vi vidite mejo, kaj bi nas morali naučiti starši in kaj učitelji?

...aplavz...

Martina Vuk, državna sekretarka na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport: To je zelo težko vprašanje. V principu mi skozi govorimo, da začetna vzgoja, npr. osnove obnašanja, so tiste, ki jih morajo naučiti starši. V realnem življenju pa trčimo ob to, da nekatere učence starši nikoli ne naučijo. In če rečemo, da šola ni za to, da bi učila katerokoli praktično veščino, da uči obnašanja, da uči odnosov, potem velik delež otrok izpade. Nima te možnosti do tega znanja. Zato tega iz šole ne moremo umakniti, verjetno je pravi odgovor, da moramo več takih vsebin dati v šole. Zato, ker mora vsak otrok hoditi v šolo in je to prostor, da se tega naučijo. Zdi se mi pomembno sporočilo danes, da ste več ali manj vsi poudarili praktičnost, pa naj gre za gospodinjstvo v najširšem pomenu besede, za predstavitev povezanosti naučenega znanja z življenjem. Torej, mora biti več uporabnih stvari in na ta način bo treba v prihodnosti spreminjati kurikulare in vpeljevati metode poučevanja na način, da bo več praktičnega prikaza in uporabnosti.

...aplavz...

Pia, Dolenjska: Hvala za besedo, sem Pia in bi povedala 3 stvari. Naš šolski sistem je dober, ampak ima tudi svoje slabosti. Moramo se zavedati, da so se odnosi z učitelji poslabšali in da izgubljajo avtoriteto, kar vpliva na kakovost učenja. Kot drugo bi morali v šoli učiti retoriko in nastopanje. Kot tretjo stvar bi pa omenila nesmiselnost nacionalnega preverjanja znanja, saj se nekateri učenci samo naučijo za nacionalno preverjanje znanja in tako se ne preverja splošno znanje, ampak tisto, kar so se naučili v zadnjih dnevih pred preverjanjem znanja. Hvala.

...aplavz...

Jure, Maribor: Hvala za besedo. Jaz sem Jure iz mariborske regije. Se strinjam s tem, da bi morali vpeljati več razrednih ur in etike, ampak bi morali tudi povečati učinkovitost teh ur, saj so nekateri preobremenjeni in pride do zaostanka snovi. V mnogih primerih smo se tudi isto snov učili pri zemljepis in zgodovini, kar je pa proti produktivno. Menim, da bi morali imeti več praktičnega pouka, bolj povezanega s kmetijstvom in hkrati bi morali predstaviti več poklicev, s čimer bi lažje usmerili učence. Glede nacionalnega preverjanja znanja mislim, da so predmeti kot so glasba, športna vzgoja in likovna umetnost, preveč teoretični, saj smo se pri pouku učili samo praktični del predmeta in mislim, da bi se lahko te predmete ukinilo na preverjanju znanja. Hvala.

Art, Velenje: Hvala za besedo, moje ime je Art in prihajam iz velenjske regije. Imam vprašanje glede obveznosti šole v naravi, saj smo v nekaterih razredih imeli obvezno šolo v naravi, v nekaterih pa ne in me zanima, zakaj do tega pride. Hvala lepa.

Martina Vuk, državna sekretarka na ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport: Ena šola v naravi v vseh devetih letih je obvezna, nekatere šole imajo bistveno večje število šol v naravi, bodisi poletnih ali zimskih. S povečanjem poudarka na drugačno okolje učenja, se je dodajalo več šol v naravi, ni pa to obvezno, ravno iz razloga, ker je povezano s financiranjem staršev. To sta dve zadevi, ki trčita skupaj in se pojavi vprašanje, kako uskladiti to financiranje, kjer si starši ne morejo tega privoščiti. In to je glavni razlog, zakaj se je zmanjšalo število šol v naravi.

...aplavz...

Rene, Koper: Hvala za besedo, sem Rene in prihajam iz Kopra in bi rada povedala, da primanjkuje spoštovanja med učenci in učitelji in se mi zdi, da na to vplivajo tudi starši. Morali bi uvesti ocene za obnašanje in vedenje. Kar se tiče preobremenjenosti pri dodatnih predmetih kot so prva pomoč, gospodinjstvo in retorika, mislim da bi to imelo velik pomen za življenjsko znanje, vendar mislim, da nekatera ta znanja niso del šole. Osnovna šola bi morala učiti osnovno znanje in bi morali umakniti določene predmete zaradi preobremenjenosti. Glede nacionalnega preverjanja znanja, bi jih nekateri hoteli oceniti, vendar mislim da to nima smisla, ker nekateri ne vidijo smisla v njem in se ne učijo. Kar se tiče samih predmetov na preverjanju znanja, mislim da poleg matematike in slovenščine, bi si učenci sami izbrali tretji predmet po svoji volji na podlagi znanja. Hvala.

...aplavz...

Peter Svetina, Varuh človekovih pravic: Hvala lepa, gospod predsednik, spoštovane mlade parlamentarke, mladi parlamentarci. Ob koncu bi se vam rad zahvalil za vaše ideje, predvsem z vidika tega, kar sporočate družbi, to humanost, sodelovanje in dialog. Sodelavki in sodelavci na varuhu človekovih pravic intenzivno spremljajo delo otroških parlamentov in kot sem že na začetku omenil, bomo vaše zaključke vključili v letno poročilo varuha človekovih pravic in zahtevali od odgovornih, da nam poročajo, kako so te vaše zahteve tudi realizirali, da lahko v bodoče pogledamo, kaj je bilo realizirano. Še enkrat hvala za besedo in srečno.

...aplavz...

Jure Šimonka, Pomurje: Hvala za tako pestro razpravo. Približujemo se koncu našega zasedanja in verjamem, da bi imeli še veliko za povedati, vendar smo omejeni s časom. Hvala lepa vsem za izražena mnenja in tvorno sodelovanje. V poteku našega zasedanja bo Zveza prijateljev mladine Slovenije pripravila magnetogramski zapis in ključne povzetke oziroma zaključke, ki jih boste dobili tako vi parlamentarci, kot vaši mentorji in odločevalci, ki ste danes tukaj z nami. Sedaj pa prosim Ano, da razglasi, katera tema za 30. otroški parlament je dobila največ glasov.

Ana, Ptuj: Lepo pozdravljeni. Izmed sedmih predlaganih tem je največ glasov dobila tema »Moja poklicna prihodnost«. Tema je dobila 71 glasov in to je tudi tema za bodoči 30. otroški parlament.

Jure Šimonka, Pomurje: Hvala Ana. Skoraj smo pri koncu, zato vas vljudno prosim, da ne vstajate, dokler čisto ne zaključimo, to velja tudi za tiste, ki sedite na balkonu. Hvala vsem za udeležbo in konstruktivno razpravo, hvala Državnemu zboru Republike Slovenije, da smo lahko gostovali v njihovih prostorih in poslanskim skupinam, da so nam omogočile kosilo v restavraciji Državnega zbora. Hvala vsem, ki omogočate delovanje otroškega parlamenta, zlasti mentorjem in mentoricam v osnovnih šolah, regijskim koordinatorkam in koordinatorjem ter Zvezi prijateljev mladine Slovenije.

Hvala tudi vsem, ki ste prispevali gradivo za udeležence: Zvezi prijateljev mladine Slovenije in njenemu TOM telefonu, Varuhu človekovih pravic in projektu SAFE.SI.

Želim še povedati, da potem, ko zapustimo veliko dvorano, sledi kosilo v dveh skupinah. Tisti, ki ste v prvi skupini, odidete takoj v restavracijo v klet, druga skupina pa počaka v predverju velike dvorane, kjer ima ogled Državnega zbora.

Čisto na koncu smo in sedaj sledi še drugi foto termin. To pomeni, da vsi, ki smo v dvorani, ponovno stopimo v osrednji del dvorane, se obrnemo proti balkonu in počakamo, da nas fotografirajo. Vabljeni gostje stopite v prvo vrsto, obrnjeni proti balkonu.

Hvala in nasvidenje do prihodnjega leta!

Zaključek: ob 14. uri

Zapisal:

Blaž Pretnar, študent Fakultete za upravo na praksi

Uredila:

Petra Zega, strok. sodelavka ZPMS

Fotografije:

Rok Dolenc

Delovno predsedstvo 28. in 29. NOP: Vida, Primož, Jure in Ana.

SEZNAM MLADIH PARLAMENTARCEV IN PARLAMENTARK 29. NACIONALNEGA OTROŠKEGA PARLAMENTA

Regijsko območje: CELJE

Regijska koordinatorka: Dragica Poznič, MDPM Celje

EMA EMILIJA	KVAS
NEJC	PETELINŠEK
LARA	PROSENC
JULIJA	PUŠNIK
IZIDOR	SLAPNIK
ELA	ŽAGAR
ANA MARIJA	KRIČAJ, učenka novinarka
ANA	VIDIC, učenka novinarka

Regijsko območje: DOLENJSKA

Regijska koordinatorka: Marjeta Ferkolj Smolič, DPM MOJCA Novo mesto

EVA	BOJANC
NIKA	FIŠTER
MATEJ	GORENC
PIA	KUMP
MAKS	OBERSTAR
KLARA	OSTOJIĆ
JAN	ŠKOF
VANA	BAŠIĆ, učenka novinarka
GAL	DRNOVŠEK, učenec novinar

Regijsko območje: IZOLA

Regijska koordinatorka: Martina Gorela, DPM Zvezdice

SARA	TOROMANOVIĆ
NEŽA	FRANCE, učenka novinarka

Regijsko območje: JESENICE

Regijski koordinator: Boštjan Smukavec, ZDPM Jesenice

MILICA	BRATIĆ
LAURA	NOVAK
SVIT	PAČNIK
MATIC	JAN, učenec novinar

Regijsko območje: KOPER

Regijska koordinatorka: Irena Morgan, DPM Koper

ANABEL	HABER
RENE	DEDIĆ VAGAJA

MAJ	KOMAC
DOROTEJA	ŽUPANIČ
EVA	VRABEC, učenka novinarka

Regijsko območje: KOROŠKA**Regijska koordinatorka: Vesna Lujinović, DPM Koroške**

ALJAŽ	MLEKUŽ
FILIP	JESENIČNIK
TILEN	KRALJ
MAJA	ŠMON
JULIJA	JURČEC, učenka novinarka

Regijsko območje: KRANJ (s širšo okolico)**Regijski koordinator: Franc Kržan, DPM Kranj**

NIKA	BUČEK
ANA	GRBIĆ
MARK ERIK	JEZERŠEK
NEŽA	KRŽIŠNIK
BRINA	LUKANČIČ
EVA	ŠTURM
MAJ	TAVČAR
NINA	BOGATAJ, učenka novinarka
EMA	RŽEK, učenka novinarka

Regijsko območje: KRAS IN BRKINI**Regijska koordinatorka: Ana Pangos, MDPM Sežana**

ADNA	HASIĆ
TAJA	MEDVED, učenka novinarka

Regijsko območje: LJUBLJANA (in okolica)**Regijska koordinatorka: Tanja Povšič, MZPM Ljubljana**

URBAN	BLEIWEIS
LARA	BOROVNICA
FILIP	GASER
MATIC	GORENC
GAJA	GORJANC
IVANA	KADIČ
BLAŽ	KAMNAR
MARTIN	KONIČ
KANISAJA	KOVAČIČ
MARKO	MIKUŠ
ŽIVA	NOSE
PERLA SANTANA	OSORIA
ESTER	POLAK
ALJAŽ	PRAZNIK

MANCA TONJA	RISMONDO
NINO	SAJIČ
MATIC	ŠKRABA
SIMON	TRUSSEVICH
TIMOTEJ	UŠENIČNIK
AJDA	VODNJOV
NINA	ŽGAJNAR
BRUNO	ŽIŽMUND
LAN	ZUPANČIČ, učenec novinar

Regijsko območje: MARIBOR**Regijska koordinatorka: Kornelija Kaurin, ZPM Maribor**

MAŠA	DREVENŠEK
ŽAN LEON	AMBROŽIČ
EMA	BATAGELJ
ČRT	ČUČKO
LUKA URBAN	KITEK
ŽIGA	KRAJNC
PIA	PERŠA
NIKA	PETRIČ
JURE	SENEKOVIČ
LANA	VOUK
IVANA	ŽEBELJAN
ŽIGA	ŽIŽEK
DOROTEJA	DREVENŠEK, učenka novinarka

Regijsko območje: NOTRANJSKA**Regijski koordinotorji rotirajo: Tanja Jenko Bratovič, OŠ Not. odred Cerknica**

MAKS	BABIČ
LARA	GAŠIČ
AMIR	MIDŽAN
KLARA	PAPEŽ
HANA	WOLF
VID	HROVATIN, učenec novinar

Regijsko območje: NOVA GORICA (SEVERNA PRIMORSKA)**Regijski koordinotorji rotirajo (vsako leto drugi): Anja Kragelj, OŠ Dušana Muniha Most na Soči**

KEMAL	ASANOSKI
ROK	ČADEŽ
VITA	GRUDNIK
NEJA	POLANC
MARTIN	REMEC
BRINA	SKOČIR
NINA	TOŠEV
TIA	ŽAGAR

JURE	ČIBEJ, učenec novinar
TAJA	IPAVEC, učenka novinarka
MANCA	LOZAR, učenka novinarka
ALJAŽ	VUK, učenec novinar

Regijsko območje: ORMOŽ**Regijska koordinatorka: Aleksandra Kociper, MZPM Ormož**

STEFANIJA	FLINČEC
NIKO	KOSEC, učenec novinar

Regijsko območje: PIRAN**Regijska koordinatorka: Mojca Dolšak, DPM Piran**

MAKSIM	SINKOVIČ KOROŠEC
ŽIVA	KRAVANJA DUH, učenka novinarka

Regijsko območje: POMURJE**Regijska koordinatorka: Mateja Leskovar Polanič, ODPM Ljutomer**

JURE	AHLIN
MIA	BELAK
ASJA	BENKIČ
JAKOB	IDIČ
GAŠPER	KOREN
SCARLETT AURORA	PAHOR
JURE	ŠIMONKA, predsednik 28. NOP
SAŠA	ŠTAJNER
NINA	TIVADAR
MARKO	RENGEO, učenec novinar

Regijsko območje: POSAVJE**Regijski koordinator: Uroš Brezovšek, ZPM Krško**

TIM	BREZNIKAR
HANA	HALER
EMA	KMETIČ
JAN	KUSELJ
LIANA	NAKANI
TAJDA	ŠINKOVEC MEASAR
VAL	VIDMAR, učenec novinar

Regijsko območje: PTUJ**Regijska koordinatorka: Vojka Havlas, DPM Ptuj**

NINO	LEBEN
ANA	MATIČ, članica delovnega predsedstva
DOMINIK	POLAJŽER
SERGEJ	SKAZA

ANEMARI
ROZALIJA

ŠAMPERL
LIA, učenka novinarka

Regijsko območje: ŠMARJE PRI JELŠAH

Regijska koordinatorji rotirajo (vsako leto drugi): Gabi Čakš, JVIZ II. OŠ Rogaška Slatina

GLORIJA	PAŠ
BORUT	PELKO
DOROEJA	MIKOLIČ ŠPIJAK, učenka novinarka

Regijsko območje: VELENJE

Regijska koordinatorica: Bojana Špegel, MZPM Velenje

JERNEJA	BOROVNIK
MAX	JEROVČNIK
TINA	MAZEJ
KRIŠTOF	SVATINA
ART	ŠPEGEL
DARIA	TYLNA
VIDA	VOLK, članica delovnega predsedstva
ŽIVA	DOKL, učenka novinarka

Regijsko območje: ZASAVJE

Regijski koordinatorji rotirajo (vsako leto drugi): Tjaša Vidergar, DPM Litija

DANAJA	ALAUF
NEJC	KAŠIČ
MAŠA	KURENT
PRIMOŽ	OBERČ, član delovnega predsedstva
LUCIJA	SEVŠEK
ALJA	MIKLAVČIČ, učenka novinarka